

# Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26756,Konferencja-naukowa-Wladze-wobec-Kosciolow-i-zwiazkow-wyznaniowych-na-Srodkowym-.html>  
28.02.2026, 21:53

Strona znajduje się w archiwum.

## Konferencja naukowa „Władze wobec Kościołów i związków wyznaniowych na Środkowym Nadodrzu w latach 1945-1956” - Paradyż, 28 października 2010

28.10.2010

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu oraz Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej w Gościkowie-Paradyżu zorganizowały konferencję naukową „Władze wobec Kościołów i związków wyznaniowych na Środkowym Nadodrzu w latach 1945-1956”, która odbyła się 28 października 2010 r. w auli Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji w Gościkowie-Paradyżu.

Nasza konferencja jest pierwszą z całego, planowanego w latach następnych, cyklu konferencji poświęconych analizie stosunków między państwem a kościołami i związkami wyznaniowymi na Środkowym Nadodrzu w latach 1945-1990. Kolejne konferencje będą poświęcone stosunkom wyznaniowym na Środkowym Nadodrzu w okresach 1956-1970, 1970-1980 i 1980-1990.

Inauguracyjna konferencja była podzielona na dwie części. W części pierwszej referenci przedstawili stan badań nad stosunkami wyznaniowymi na Środkowym Nadodrzu. W części drugiej natomiast wybrane aspekty polityki władz wobec kościołów i związków wyznaniowych na Środkowym Nadodrzu w latach 1945-1956.

### Program konferencji:

*Władze PRL wobec Kościołów i związków wyznaniowych na Środkowym Nadodrzu w latach 1945-1956*

9:00 - otwarcie obrad - Rektor Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej w Gościkowie-Paradyżu, ks. dr Jarosław Stoś i Dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu, dr Rafał Reczek

- 9:15 - bp. dr Paweł Socha, *Ks. dr Edmund Nowicki jako twórca struktur organizacyjnych Kościoła gorzowskiego w latach 1945-1951*
- 9:40 - ks. dr hab. prof. US Grzegorz Wejman, *Kościół gorzowski za rządów wikariuszy generalnych ks. prał. Tadeusza Załuczkowskiego i ks. inf. Zygmunta Szelażka (1951-1956)*
- 10:05 - dr Tadeusz Dzwonkowski, *Próby likwidacji Administracji apostolskiej i ordynariatu gorzowskiego w latach 1945-1956*
- 10:30 - Juliusz Sikorski, *Kościół rzymskokatolicki na Ziemi Lubuskiej w obliczu dekretu z dnia 9*

## *lutego 1953 roku o obsadzaniu duchownych stanowisk kościelnych*

10:55 – przerwa na kawę

- 11:10 – dr hab. Stefan Dudra, *Polityka władz wobec Kościoła Prawosławnego na ziemi Lubuskiej*
- 11:35 – Anna Chabasińska, *Świadkowie Jehowy wobec represji komunistycznego państwa w latach 1945-1956*
- 12:00 – Artur Bądkowski, *Wyznawcy judaizmu na terenie Środkowego Nadodrza w aktach aparatu bezpieczeństwa przechowywanych w Archiwum Oddziału IPN w Poznaniu*
- 12:25 – dyskusja

13:00 – obiad i zwiedzanie klasztoru w Paradyżu (tylko dla zaproszonych gości)

- 15:00 – s. Małgorzata Krupecka, *Żeńskie wspólnoty zakonne na Środkowym Nadodrzu w latach 1945-1956*
- 15:25 – ks. dr Rober Romuald Kufel, *Powstanie i zamknięcie Niższego Seminarium duchownego we Wschowie*
- 15:50 – dr Rafał Reczek, *Likwidacja „Caritasu” w Świebodzinie*

16:05 – przerwa na kawę

- 16:20 – Rafał Sierchuła, *Kazimierz Łubieński (1914-1999) – ksiądz niezłomny*
- 16:45 – ks. dr Dariusz Śmierzchalski-Wachocz, *Duchowieństwo gorzowskie w oczach władzy ludowej 1945-1956. Zarys problematyki*
- 17:10 – dr Elżbieta Wojcieszek, *Stan badań nad kształtowaniem się stosunków między władzami PRL a kościołami i związkami wyznaniowymi na Środkowym Nadodrzu*
- 17: 35 – dyskusja

18:00 – zamknięcie obrad

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)